

ANI KENT'TEN

Ecz. İbrahim YAVUZ

Şehrimizin yetiştirdiği değerler arasında; eserlerindeki çok güçlü ifade kabiliyetini, okur okumaz hissettiğimiz yazar, şair ve düşünürler de vardır.

Bu kara taşlı sokaklarda büyüyen, pek çok kara çocuğun nostaljik duygularını kabartan, nostaljinin ana kucağı sıcaklığıyla bizleri yalıyarak esen rüzgarlarına teslim eden bir makaleyi aktarmadan geçemeyeceğim.

Seni baharmışsın gibi düşünüyorum.
Seni Diyarbakir gibi.

- Bu dizeler Ahmed ARİF'ten şunlarda;

Bir ben bileceğim oysa ne afet sevdim.
Bir de ağzı var dili yok, Diyarbakir kal'ası.

- Uzaktan uzağa da Cahit Sıtkı TARANCI'nın şu dizeleri takılıyor dili-
min ucuna,

Çocukluğumda uçurduğum uçurtmalar olacak
Bacalara takılan, şu beyaz bulutlar
Belki de rüzgarda namaz bezidir.
Yüzüne hasret kaldığım anacığımın...

- Sıcak mı sıcak, yaprağın kımıldamadığı bir sessizlik, taşları delik deşik avluların. serin dinlendiriciliği avlulardan ara ara yükselen sesler, ciğaradan kalınlaşmış sesleriyle güngörmüş kadınlar, saydam bir damlanın düşüp dağıldığı cins mermerlerde çıkardığı şakırtıları çağrıştıran, parıltılı gülüşleriyle bakir kızlar...

Diyarbakır, Diyarbakır; yazıpta okuyamadığım şiir.

- Dağ kapısında akşam saatleri, o bakır eriyiği cehenneminden nasıl kurtulup geldiği bilinmeyen bir serinlik ezgisine karışan saba makamından şarkılar...

- Sinemaların önü bir mahşerdir! Uzun soluklu mugannilerin yürekleri delip geçen ezgileri "Acem mülküne bir seccade gibi uzanan, herbiri vazgeçilmez; Cihan parçası oğullar", kalın soluklu bilge kadınlar, babalarının koluna ilişivermiş utangaç kızlar sinemaların önüne dizilmiştir.

- Oy sevmişem ben seni!

Hayat, kenar mahallelerde kaynar.

- Bir avluya açılan on-onbeş kapı düşünün... her kapının önünde kor alevli mangallar, maltuzlar, bin çeşnili yemeklerin kokusu, yalnızca avluyu kaplamakla kalmaz; gökteki ayın bile yüzünü şenlendirir.

- Herkes, herkesin sofrasına özgürce oturur, zeko gibi; Diyarbakır'ın o meşhur eskili meftunesini pişirir. Haco gibi; domates, biber kızartır, et yoktur yemeklerde ama...zatani et yenmemelidir sıcaklarda.

Adam boyu karpuzlara kamalar saplanırken, havş'ın kenarındaki asma güllerin kokuları, yorgun gönülleri dinlendirir; Kaşık seslerinin birbirine karıştığı o akşam saatlerinde nemli odaların derinliklerine sığınmış bakir bir kızın utangaç sesi duyulur.

- Odam kireçtir benim, yüzüm güleçtir benim.

Soyun da gir koynuma, terim ilaçtır benim.

-Birden, akşama dek taş kırmaktan yorgun dönmüş Miho'nun, kalın mı kalın, hüznü mü hüznü, yürekte mi yürekte türküsü, bütün sesleri bastırır;

- Diyarbakır şadakar, Mardin Musul'a bakar.

Diyarbakır kızları, kibritsiz yürek yakar.

- Miho; adeta o iri sur taşlarından yontulmuş bir emek abidesiydi. İnsana öyle gelirdi ki; kayaları parçalarken balyoz vurmuyor, dinamit patlamıyordu... Elleri balyoz, yüreği dinamitti.

- Bu Miho'nun durup durup ah çektiğini duyardım. Çingene tenli, ceylan gözlü, saçları topuklarında bir kızı göstermişlerdi.

- Miho'nun ki bu!

Miho odalarda değil, damdaki tahtında yatardı. Ahlarını ya gece yarısı ya da sabahın köründe çekerti. Ahlarına, ah kattığı bir şafak vaktinde yanına varıp, derdini sordum... Elleri balyoz, gövdesi Asur yontusu Miho'nun taa yüreğinden şu dizeler döküldü.

- Vallah begim aşık olmuşam, sıbaha kadar uyumamışam. Aha yıldız bahan bahmiş, ben yıldıza bahmişam.

Yıllar sonra anlattılar; -Kayalar yuvarlanmış, Miho'ya değmiş, fukaranın beyni parçalanmış...

- Ya Remzo; -Dedim ya Remzo?.. Hıı Remzo'mu -Ataş düştü Remzo'nun yüreğine... Ekmeğini acısına bandırıyor, dediler.

Miho'nun türküsünü bir ben bildim...

Bir de ağzı var, dili yok Diyarbakır Kal'ası.

- Diyarbakır, Diyarbakır; içimde yarattığım gurbet, burçlarının efsaneleri gene yürekte anlatılıyor mu?

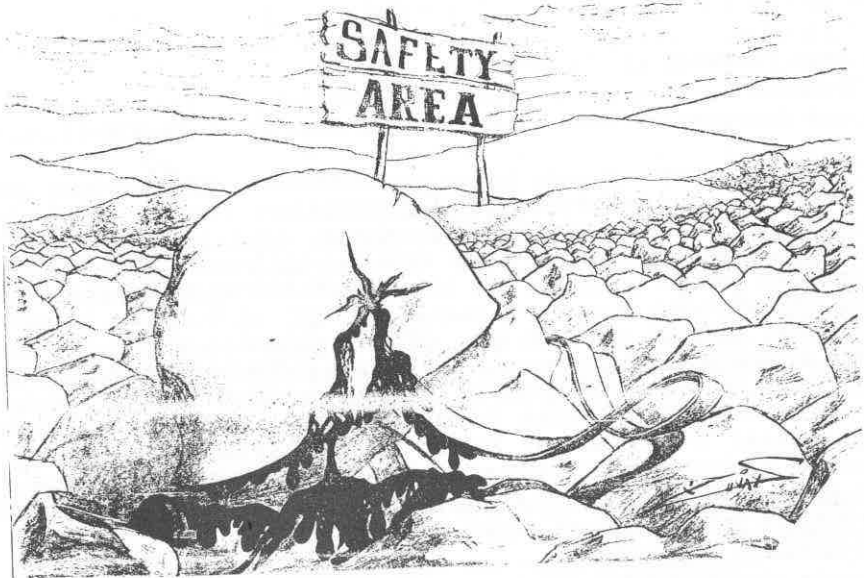
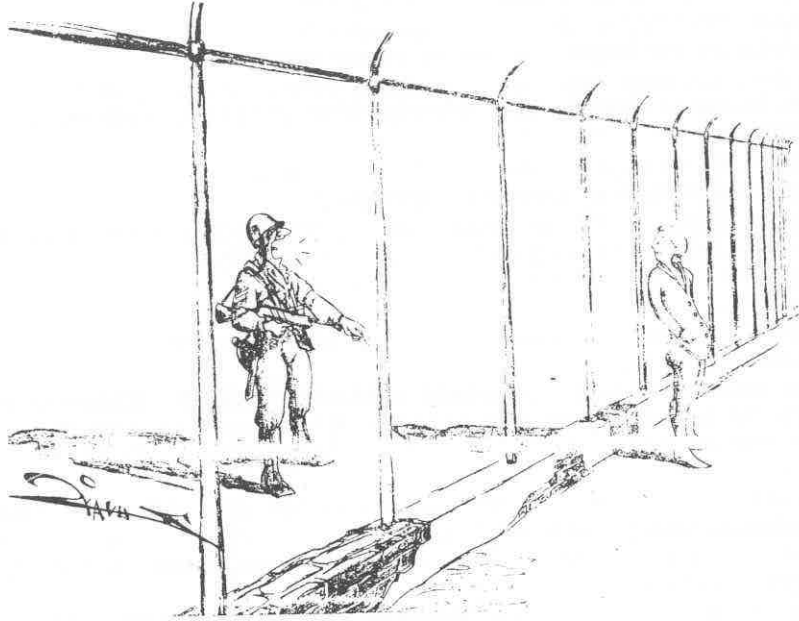
- Malabadi köprüsü altında, suların taşkın akıyor mu?

- Dicle üzerinde kurulan, Huglarda oturulup, ayağının gözleri parlıyor mu?

- Dağlara kaçırıp uğruna hapis yattıklarımızın türkülerinin yerini, arabeskler aldıysa! Şeref Değer'in kahkahaları serin sokaklarından çinlamıyorsa! Sebze Meyve kokan pazarlarını, seyyar satıcılar unutturduysa! Meyan şerbeti yerine; Coca Cola'lar içiliyorsa! Kızların ağzını sevgi kokutan çermik sakızları yok olmuş, sokaklarda sıkılmaksızın ithal cikletler çitlatılıyorsa! Anamızın namaz bezi gibi ak bulutlar, bacalarına takılmıyorsa! Şehadet parmağı gibi, göklere yükselen minareler, apartmanların arasında kayboluyorsa, Zeko bibinin meftunesi yerine; pizzalar, hamburgerler yeniyorsa! Miho'ların türküleri unutturulup, Remzo boynu bükük bıraktırıldıysa, Sinema önlerinde, saba makamından şarkılar duyulmuyorsa! Yüzyıllardan kalan kitaplıkların insanlarla dolup taşmıyorsa! Herkes herkesin sofrasına özgürce bağdaş kuramıyorsa!

O kan çanağı karpuzlarına kamalar saplanmıyorsa! Avlularından güngörmüş kadınların sesleri, dışarı taşmıyorsa!

- Diyarbakır.... Diyarbakır,
Yazıpta okuyamadığım şiir.
Ben ölürem!

Ecz. İbrahim YAVUZ